"कृषी , पर्यटन र पूर्वाधार, कपुरकोट गाउँपालिकाको विकासको आधार "

कपुरकोट जागरण अभियान बर्ष २०८०।८१

आ.व. २०८०।०८१ को दोस्रो चौमासिक प्रगति समिक्षा

कपुरकोट गाउँपालिका,सल्यान ।

प्रस्तुतकर्ता:

भरत कुमार वली

(प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)

मिति: २०८१।१२।२७, खलंगा सल्यान

हालसम्मको बित्तिय र भौतिक प्रगति

- कुल भौतिक प्रगति : ५४ %
- कुल बिनियोजित बजेट : रु ४१,२५,८४,९००/-
- कुल आय रकम : रु २२,५४,०३,६५७ /-
- कुल आम्दानी प्रतिशत : ५४.६३%
- कुल खर्च रकम : रु १८,०३,८३,७४३ /-
- कुल बित्तिय प्रगति : ४३.७२%
- चालु तर्फ प्रगति : रु १४,७२,३९,२११/- अर्थात ५१.१७%
- पुँजिगत तर्फ :रु ३३,१४,४५,५३२/- अर्थात २६.५५%

योजना र कार्यक्रमको कार्यान्वयनको अवस्था

- जम्मा बिकास योजना संख्या :९५ वटा, ५ वटा ठेक्का सहित
- सम्झौता भएका योजना: ६८ वटा
- कार्यादेशबाट सम्पन्न भएका :१५ वटा
- भुक्तानी सम्पन्न भएका :१२ वटा
- सम्पन्न भएर भुक्तानी प्रकृयामा रहेका ३५ वटा
- निर्माणाधिन २१ वटा
- खरको छाना मुक्त कार्यक्रममा जम्मा लाभाग्राहि :२०० जना
- जसमा सम्झौता भएका :२०० ,भुक्तानि सम्पन्न भएका ८५ वटा र भुक्तानी प्रकृयामा रहेका ११५ वटा
- शाखा र वडामार्फत कार्यान्वयन हुने जम्मा कार्यक्रम संख्या २७९ वटा
- सम्पन्न कार्यक्रम १९८ वटा
- कार्यान्वयनको चरणमा रहेका कार्यक्रम ३१ वटा
- कार्यान्वयनमा सुरु हुने चरणमा रहेका कार्यक्रम ५० वटा

लक्षित बर्गका योजना तथा कार्यक्रमको संख्या र कार्यान्वयनको अबस्था

- जम्मा कार्यक्रम संख्या : २० वटा
- कार्यान्वयन भएका कार्यक्रम : १६ वटा
- कार्यान्वयन चरणमा रहेका : ४ वटा

गाउँपालिकाको आय बिबरण

- हालसम्मको कुल आय: रु २२,५४,०३,६५७ अर्थात ५४.६३%
- संघिय सरकार: रु १८००७१५६८ अर्थात ६४.१३%
- प्रदेश सरकार :९७८५७०४ अर्थात २६.०३%
- आन्तरिक आय: ७६५९८३१ अर्थात ५३.८९% (अल्यासहित)
- राजश्व अनुमान : ४५ लाख
- हालसम्म संकलन : ४९ लाख ९ हजार ८ सय ६१
- संशोधित राजश्व अनुमान: ८५ लाख
- फोहोरमैला शुल्क : १ लाख १२ हजार

बिगत आवको बेरुजुको रकम र फर्स्योटको अबस्था

- हालसम्मको संचित बेरुजु रकम : ९,००,३०,७५९/-
- यो आव मा सम्परिक्षण भएको बेरुजु रकम : रु ३२,००,१३०/-
- आव २०७९।८० को बेरुजु कायम हुन बाँकी रहेको

सेवा प्रवाह र सुशासनको अबस्था

जनताको सन्तुष्टि मापन घरदैलोमै

सामुदायिक बन र टोल बिकास संस्थालगायतका संस्थाको सशक्तिकरण

सार्वजनिक सुनुवाई र निरन्तर समिक्षा

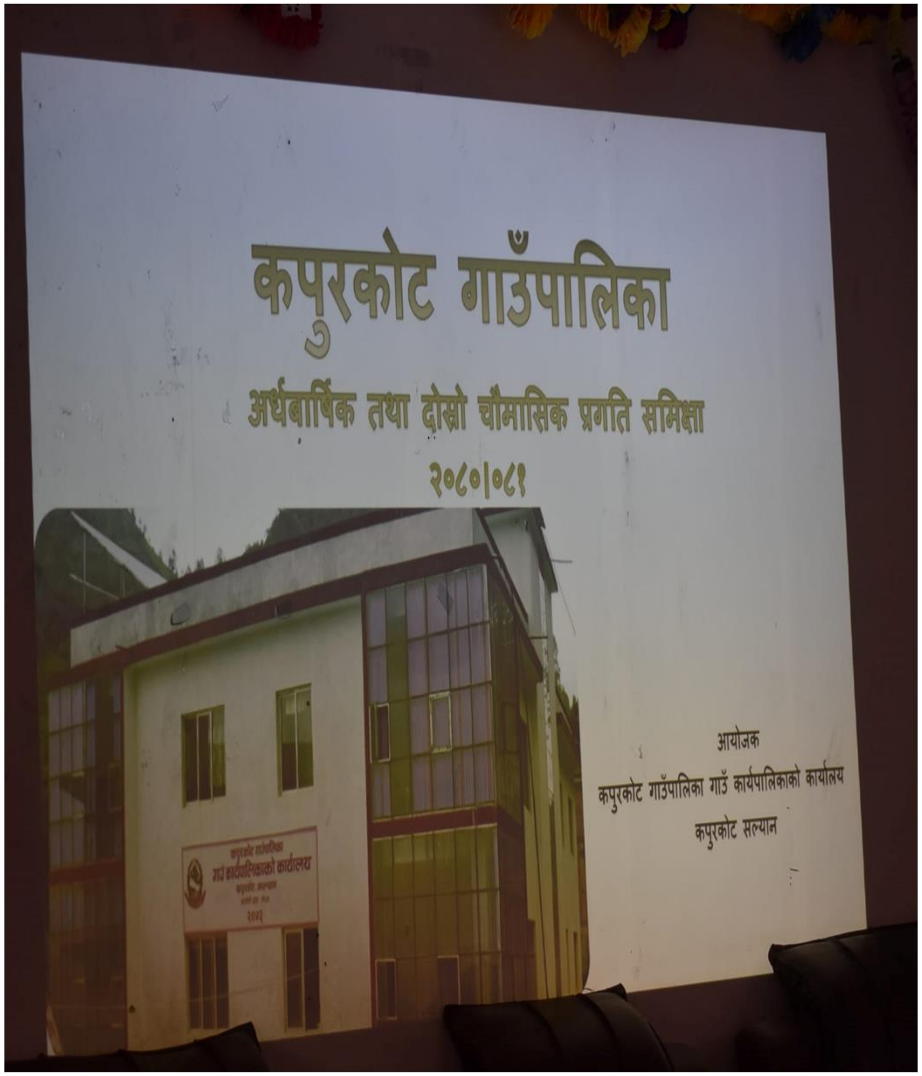

सेवा प्रवाहको अवस्था

- ई हाजिरी मार्फत सबै कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था र मा वि हरुमा अनलाईन हाजिरी प्रणालीको सुरुवात गरि रजिष्टरमुक्त पालिका बनाएको ।
- अनलाईन राजश्व प्रणाली अनलाईन योजना व्यवस्थापन प्रणाली लागु गरिएको ।
- वडा सिफारिस प्रणाली लागु गरिएको
- कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्दि गर्न निरन्तर क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु, अतिरिक्त क्रियाकलापहरु र सम्मान र पुरस्कारको व्यवस्था
- गाउँ प्रहरी सेवको गठन गरि शान्ति सुरक्षा विपद व्यवस्थापन र राजश्व संकलनको कार्यमा परिचालित ।
- दरबन्दि बेगरका संगठन संरचना खारेज
- सेवा प्रवाहमा एकदवार प्रणाली गुणासो सुनुवाइ र पेन्टेड वडापत्र लागु
- प्रत्येक २।२ महिनामा नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण

न्यायिक कार्यसम्पादनको अवस्था

- जम्मा दर्ता उजुरी: २९ वटा

  जसमा नयाँ २१ वटा र ८ बटा जिम्मेवारी सरेको
- जम्मा फस्योट भएका उजुरी :१८ वटा
- टुङ्गो लाग्न बाँकी उजुरी: ११ वटा

अनुगमन र पारदर्शिताको अवस्था

योजनाको एकीकृत अनुगमन

- सम्पूर्ण योजनाहरुको गाउँपालिकाबाट एकीकृत योजना अनुगमन
- योजनाको भुक्तानी पुर्व ७ दिने दावि बिरोध सार्वजनिक सुचना प्रकाशन
- टोलबिकास सँस्थालाई श्रम अभियानमा जोडेर सुशासन र दिगो बिकास तथा सामाजिक सशक्तिकरणमा परिचालन
- योजना जाँचपास तथा फरफारक समिती सकृय
- ठेक्कामा पनि टोल र वडा समितिको अनिवार्य अनुगमन

टोल बिकास समितिको सिफारिस

टोल विकास संस्थाले योजना/कार्यक्रम सम्पन्न गरी अपनत्व लिएको प्रतिवेदन

श्री .... नं. वडा कार्यालय
कपुरकोट गाउँपालिका, सल्यान ।

विषय: योजना/कार्यक्रमको अपनत्व लिई भुक्तानि गर्न सिफारिस गरिएको वारे ।

उपरोक्त विषय सम्बन्धमा कपुरकोट गाउँपालिका वडा नं........ मा..................................उपभोक्ता समिति/व्यवस्थापन समिति/निर्माण व्यवसायीले निर्माण सम्पन्न गरेको .... योजना/कार्यक्रम अनुगमन गर्दा इस्टिमेट अनुसार कार्य सम्पन्न भएको देखिएको हुदा गाउँपालिका र निर्माण सम्पन्न गर्ने निकायविच सम्झौता शर्तहरु प्रतिकुल नहुनेगरी यस योजना/कार्यक्रमको अपनत्व यस टोल विकास संस्थाले लिएको र निर्माण कार्यको प्राविधिक मुल्याङ्कन अनुसारको रकम भुक्तानी गर्ने प्रकृया अगाडी वढाउन टोल विकास संस्थाको बैठक माइन्यूट सहित सिफारिस गरिन्छ ।

....	....	....
अध्यक्ष	सचिव	कोषाध्यक्ष

(नोट : टोल विकास संस्थाको Letter Head मा लेख्ने)

दावि बिरोधको सुचना

कपुरकोट गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कपुरकोट, सल्यान
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

०८८-४१००६९/४१००७०
ito.kapurkotmun@gmail.com
kapurkotruralmun073@gmail.com

प.सं.:- २०७९/०८०
च.नं.:-

मिति: २०८०।०३।०५

दाबी विरोध गर्ने सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना !!!

उपरोक्त सम्बन्धमा आ.व. २०७९।०८० को स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम अनुसार यस कपुरकोट गाउँपालिका वडा नं. ५ अन्तर्गत तपसिलमा उल्लेख भए बमोजिमको योजनाको लागि आवश्यक सम्पूर्ण कागजात (टोल विकास संस्था र वडा नं. ५ को वडा समितिको सिफारिस समेत) सहित भुक्तानी माग भई आएकोले सो सम्बन्धमा उक्त योजनाको बारेमा कसैको कुनै दाबी विरोध, गुनासो तथा भुक्तानी गर्न नहुने कुनै केही आधारहरु भए यो सुचना प्रकाशन भएको मितिले सात(७) दिन भित्र यस कार्यालयको योजना तथा प्रशासन शाखामा पेश गर्न सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

तपसिल:

योजनाको नाम: वडा नं. ५ सडक निर्माण आयोजना (क)

उपभोक्ता समितिको नाम: वडा नं. ५ सडक निर्माण आयोजना (क) उ.स., कपुरकोट ५ सल्यान ।

कुल लागत अनुमान रकम: रु. ५,८०,७१०.२२/– गाउँपालिकाको साझेदारी रकम: रु., ५,५०,०००/–

उपभोक्ता समितिको लागत सहभागिता रकम: रु. ६९,२१०.२२/–

योजनाको प्राविधिक मुल्यांकन रकम: रु. ५,८१,४३७.१२/–

भुक्तानी हुने रकम: रु ५,११,५००/–

(यो रकममा नियमानुसारका अन्य करकट्टीहरु समेत हुनेछ ।)

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरुको नामथर:

अध्यक्ष: वेद बहादुर पुन
सचिव: हिरा घर्ती
कोषाध्यक्ष: भिमा कुमारी रेउले

योजना सम्झौता मिति: २०७९।११।०४ गते

योजना सम्पन्न हुने मिति: २०८०।०२।२५ गते

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अन्तर सरकार समन्वय र सहकार्य

कृषी उपजको बजारिकरणको लागि अवलोकन भ्रमण

अस्पताल ब्यबस्थापनको लागि अनुभव आदानप्रदान र प्रदेश सरकारसँग समन्वय

नेपालि सेनामार्फत बिपद ब्यबस्थापन तालिम

जिल्ला समन्वयबाट उत्कृष्ट पालिकाको प्रमाणपत्र तथा बिपद तालिम

पढ्दै सिक्दै कमाउदै कार्यक्रम र इसिमोडसँग साझेदारिमा कोल्डस्टोर

प्राकृतिक स्रोत तथा बित्त आयोग र अख्तियारसँग सहकार्य

ऐन तथा कार्यबिधि निर्माण र कार्यान्वयनको अबस्था

- हालसम्म बनेका कानुनहरु ७२ वटा
- यो बर्ष बनेका कानुनहरु ७ वटा
- सबै कानुनहरु कार्यान्वयनमा आएको

नविनतम अभ्यास र उदाहरणिय कार्यहरु

लोकसेवा कक्षा संचालन

janasahara.com

कपुरकोटमा संचालित लोकसेवा तथा शिक्षक सेवा तयारी कक्षामा १०० बढी युवाले लिए निशुल्क शिक्षा

आफ्नै प्रयासमा ५ शैयाको अस्पताल

१५ शैय्याको अस्पतालको प्रगति

आधारभुत अस्पतालको कार्यान्वयको अवस्था

- २०८० मंसिर देखि मेडिकल अधिकृत र ल्याव टेक्निसियन सहितको ५ शैयाको सेवा सुरु भएको
- आफ्नै फार्मेसि सेवा सुरु
- स्वास्थ्य बिमा बोर्डमा सुचिकरणको प्रकृया सुरु
- हालसम्म ९७१ महिला र ५५० पुरुष गरी १२५५ जनाले स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गरेका
- २९३ जनाले ल्याव सेवा र ७ जनालाई सामान्य सल्यकृया सेवा दिइएको

कपुरकोट चिनारी पुस्तक प्रकाशन

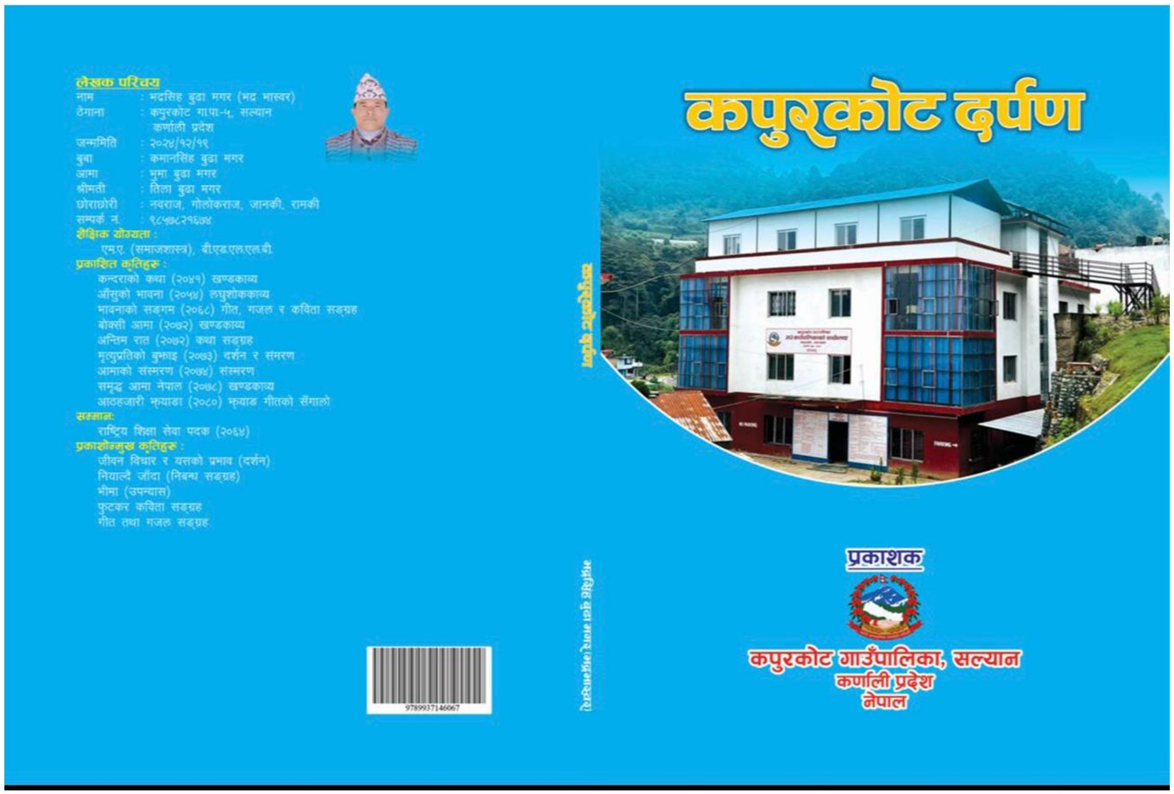

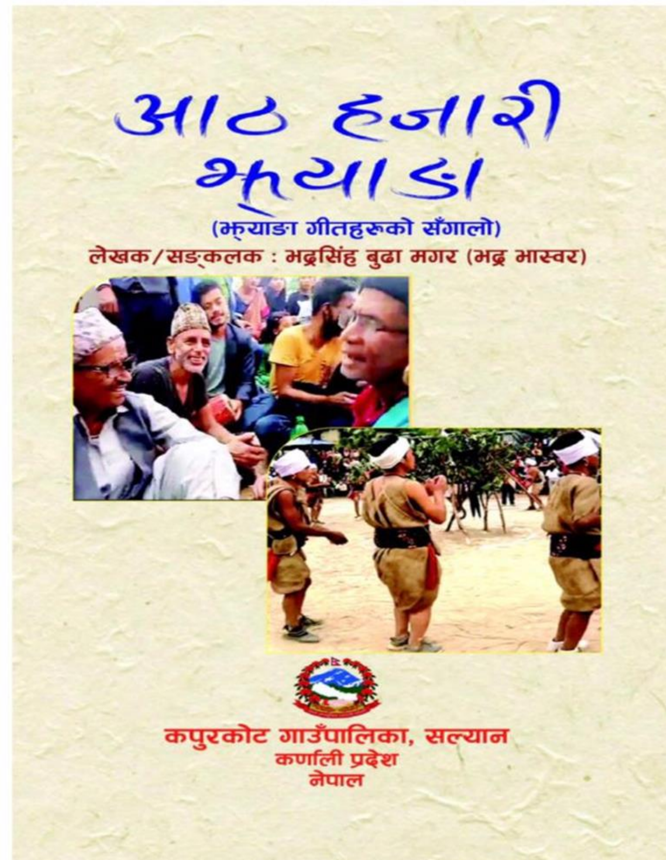

बालबिवाह न्युनिकरण अभियान

जनचेतनाका लागि सन्देश

समृद्ध शिक्षित समाज र आत्मनिर्भर दम्पती

बालविवाह मुक्त समाज तपाईं हाम्रो साझा सम्पत्ति

> बिहेवारी २० वर्ष पारि मनन गरौँ।

> बालविवाह एक सामाजिक र कानुनी अपराध हो

> कपुरकोट गाउँपालिकामा बिवाहको लागि अनिवार्य वडाबाट शुभकामना सहितको सिफारिस लिनु पर्ने छ र उक्त सिफारिस नि:शुल्क हुनेछ ।

> बालविवाहलाई सामाजिक रुपमा पोत्साहन होइन, निरुत्साहन गरौँ।

> सानै उमेरमा बिहे गर्नाले बच्चा र आमाको स्वास्थ्य जोखिममा पर्न सक्छ।

> बालविवाह गर्ने र गराउनेलाई रु. ७५००० सम्म जरिवाना, ३ महिना कैद वा दुवै थप सजाय हुन सक्छ।

> बालविवाह रोक्ने अभिभावकलाई पुरस्कार सहित सम्मान गरिनेछ ।

> विवाह गर्नु पुर्व वडाबाट सिफारिस नलिई विवाह गरेमा विवाह दर्ता गर्न आउदा २०७९ फागुन १५ गते देखि रु. ५००० जरिवाना लाग्ने छ ।

> बालविवाहको भोजमा सरिक हुने जनप्रतिनिधि, कर्मचारी , विवाह गराउने पण्डित र जैसीलाई समेत रु. ५००० जरिवाना लाग्ने छ।

कपुरकोट गाउँपालिका सल्यान

कर्णाली प्रदेश

कपुरकोट गाउँपालिका

.... वडा कार्यालय

.................., सल्यान

कर्णाली प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्याः

च.नं.

www.kapurkotmun.gov.np

☎ 088-410069/410070

मितिः / /

श्री जो जससँग सम्बन्ध राख्दछ।

विषयः हार्दिक बधाई एवं सुखद दाम्पत्य जिवनको शुभकामना।

प्रस्तुत सम्बन्धमा कपुरकोट गाउँपालिका वडा नं......... निवासी श्री .... छोरा/छोरी वर्ष .... का श्री .... ले .... पालिका वडा नं. .... निवासी श्री .... छोरा/छोरी वर्ष .... का श्री .... सँग मिति .... मा वैवाहिक कार्यक्रम सु-सम्पन्न हुन लागेकोले आवश्यक सहयोग गरि पाउँ भनि निवेदन पेश गरेको हुँदा नव विवाहित जोडीको रुपमा रुपान्तरित हुन लागेका जोडीलाई **हार्दिक बधाई एवं सुखद दाम्पत्य जिवनको शुभकामना** व्यक्त गर्दै वैवाहिक कार्यमा सहयोग पुर्याउन सम्बद्ध पक्षहरूलाई सिफारिस साथ अनुरोध छ।

....

वडा अध्यक्ष

सार्वजनिक बिदाको दिन पनि स्वास्थ्य संस्था खुला

THURSDAY

Relief for villagers as Salyan local unit operates health posts seven days a week

All six health posts in the Kapurkot Rural Municipality provide services even during public holidays, including Saturdays.

BIPLAB MAHARJAN
SALYAN, SEPT 20

POST PHOTO: BIPLAB MAHARJAN

Women wait in line for treatment at a local health post in Kapurkot Rural Municipality on a recent public holiday.

Kapurkot Rural Municipality's decision to provide health services through its health centres even during public holidays, including Saturdays, has been lauded by the locals who had to travel to Tulsipur in Dang for medical emergencies during holidays.

Six public health facilities in the rural municipality, located in the hilly area of the district, started providing health services seven days a week including during public holidays from July 2022.

The service has come as a boon for senior citizens, children, and those who face medical emergencies.

According to Durga Bahadur Pun, chairman of the rural municipality, there are six wards in the local unit each with its own health centre.

"The rural municipality has made arrangements for the operation of all six health posts seven days a week. We provide extra allowances to health workers who work during holidays," said Pun. "We are very happy because it has saved the locals the trouble of seeking medical care elsewhere."

According to Subash Hamal, coordinator of the health unit of the rural municipality, in the past year, more than 10,000 people have received health services from the six health posts. Around 30 percent of patients visited the health posts during public holidays.

"Most of the service seekers were elderly people and children," said Hamal.

Kapurkot Rural Municipality lies in the hills of Salyan and is geographically remote. Access to health services throughout the week has made life easier for the residents of the rural municipality, says Hamal.

"The health facilities are crowded with service seekers all through the week. The elderly and children visit the facilities during holidays to avoid the rush on other days of the week," said Hamal. "This service has not only benefited regular service seekers but those who face emergencies. Earlier, all health posts would remain closed during public holidays and Saturdays so the patients would not get treatment as and when needed. But that is a thing of the past now. The locals no longer have to rush to Tulsipur during medical emergencies."

According to Bharat Kumar Oli, the chief administrative officer of the rural municipality, the rural municipality allocates a separate budget for the extended service to make it more effective.

"During holidays, it would be difficult to procure even basic medicines like paracetamol because the health posts would be closed," said Oli. "Now they can go to the health posts for medicines anytime they need."

The health workers also pay visits to those who cannot come to the health posts for treatment. "Health workers provide treatment to the disabled and elderly citizens at home even during holidays."

Last Saturday, a boy was injured in a road accident and lost a lot of blood, according to Dal Bahadur Pun, a local of Rim village in ward 5. While earlier the villagers would rush to make arrangements to take the injured to Tulsipur, this time they took him to the local health post. "He received treatment on time and is recovering well," said Dal Bahadur.

According to ward chairman Durga Bahadur Pun, higher authorities have shown interest in extending help to expand and upgrade health services in the rural municipality.

"The health facilities will remain open during festivals too. We plan to mobilise more health workers during Dashain and Tihar holidays," said Durga Bahadur.

"The rural municipality has plans to bring a specialist doctor once a month so that the locals can share their health concerns with the doctor," he said.

विद्यार्थीलाई व्यावहारिक सीप

बुद्धि पुन

सल्यान, १७ चैत । सल्यानका सामुदायिक विद्यालयले विद्यार्थीलाई पठनपाठनसँगै व्यावहारिक सीप सिकाउन थालेका छन् ।

शिक्षालाई प्रयोगात्मक बनाई जीवनसँग जोड्न भन्दै सामुदायिक विद्यालयहरूले जीवनोपयोगी शिक्षा प्रदान गर्न थालेका हुन् । कपुरकोट गाउँपालिकाका पाँचवटा विद्यालयले विद्यार्थीलाई जीवनोपयोगी सीप सिकाएका छन् । कपुरकोट गाउँपालिकामा हाउस वायरिङ, पेन्टिङ, डकर्मी, प्लम्बिङलगायत सीप प्रदान गरिएको छ । कपुरकोट गाउँपालिका-४ किमिचौरका दुर्गा बुढा मगर अहिले नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय किमिचौरमा कक्षा १२ मा अध्ययन गर्नुहुन्छ । पढाइसँगै सीप सिक्नुपर्छ भन्ने उहाँलाई लागिरहन्थ्यो । सीप नभएको मान्छेले जहाँ गए पनि दुःख र समस्या झेल्नुपर्छ भन्ने कुरा बुझ्नु भएका उहाँले कुनैपनि सीप सिक्ने सोच बनाउनुभएको थियो । उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय सल्यानको आयोजना र कपुरकोट गाउँपालिकाको सहकार्यमा सञ्चालन भएको निःशुल्क प्लम्बिङ तालिम लिएपछि उहाँ दंग हुनुहुन्छ ।

कपुरकोट गाउँपालिका-५ रिममा रहेको जीवनज्योति नमूना माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा ११ मा अध्ययनरत भावना साहुले निःशुल्क हाउस वायरिङ तालिम सिकेकाले अब गाउँमै केही गर्ने उद्देश्य रहेको सुनाउनुभयो । पाएको सीपले आफूलाई पढाइमा उत्साह थपिएको उहाँको भनाइ छ । 'सीप सिकेर दक्षता बढाएमा भविष्यमा केही गर्न सकिन्छ कि भन्ने आत्मविश्वास दिलाएको छ'- उहाँले भन्नुभयो ।

अर्का विद्यार्थी विवेक बोहराले स्थानीय तहबाट विद्यार्थीका लागि सञ्चालन गरिएको सीपमूलक तालिममा सहभागी भएर सीप सिक्न पाउँदा खुशी लागेको बताउनुभयो । आफ्नो हातमा सीप भएमा विदेश नै जानुपर्छ भन्ने सोचलाई परिवर्तन गर्न तालिमले सहयोग मिलेको उहाँको भनाइ छ ।

कपुरकोट गाउँपालिकाले यस वर्षदेखि पढ्दै, सिक्दै र कमाउँदै कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ । एक माध्यमिक विद्यालय एक सीप विकास तालिमको आयोजना गरेर पढ्दै, सिक्दै र कमाउँदै कार्यक्रम शुरु गरेको हो । जसमा गाउँपालिकाले कालिका माध्यमिक विद्यालय कपुरकोटमा पेन्टिङ र भवानी माध्यमिक विद्यालय छायाँनाथमा डकर्मी तालिम सञ्चालन गर्‍यो । यस्तै नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय किमिचौर र जीवनज्योति नमूना माध्यमिक विद्यालय रिममा उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय सल्यानले हाउस वायरिङ र प्लम्बिङ तालिम सञ्चालन गरेको हो । पढ्दै, सिक्दै, कमाउँदै कार्यक्रमलाई जिल्लाका अन्य पालिकाले पनि अनुशरण गर्नुपर्ने उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय सल्यानका प्रमुख श्रीकृष्ण देवकोटाले बताउनुभयो ।

विद्यार्थीका लागि सञ्चालन गरिएकाले सीपमूलक तालिमले कुनै पनि विद्यार्थीको जीवनमा सहजता ल्याइदिने अपेक्षा छ । यी तालिममा एक सय बढी विद्यार्थी सहभागी छन् । अबका वर्षमा पनि यस कार्यक्रमले

बाँकी अन्तिम पेजमा

एक मावि एक सिप बिकास तालिम र अतिथि कक्षा

सिकाइ आदानप्रदान गर्ने थलो 'अतिथि कक्षा'

❑ बुद्धि पुन

सल्यान, १ चैत । सल्यानको कपुरकोट गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेको अतिथि कक्षा सिकाइ आदानप्रदान गर्ने थलो बनेको छ ।

विद्यार्थीलाई किताबी ज्ञानभन्दा बाहिरी ज्ञान दिन गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेको 'शैक्षिक जागरण अभियान' अन्तर्गत अतिथि कक्षा एकअर्कामा भएको सिकाइ आदानप्रदान गर्ने थलोका रुपमा स्थापित भएको हो । यस पटक पालिका भित्रका चारवटा माध्यमिक विद्यालयमा अतिथि कक्षा कार्यक्रम सञ्चालन भइसकेको छ भने एउटामा बाँकी छ। जसअनुसार ती विद्यालयमा कुनै एक क्षेत्रका विज्ञ अर्थात पाहुना शिक्षकले आफ्नो ज्ञान, आफूले योग्यता हासिल गरेको क्षेत्र, यसको महत्व र बालबालिकालाई भावी योजना तय गर्नका लागि सहजता होस् भन्ने हेतुका सिकाइ आदानप्रदान गर्ने कार्य गरिएको गाउँपालिकाले जनाएको छ। अतिथि कक्षा सञ्चालन गर्ने कपुरकोट जिल्लामै पहिलो पालिका हो ।

गाउँपालिका अध्यक्ष दुर्गाबहादुर पुनले पाठ्यक्रममा नसमेटिएका विषय वस्तुका बारेमा अतिथि शिक्षकले पढाउने गरेको बताउनुभयो । 'अतिथि कक्षाको उद्देश्य विद्यार्थीको भविष्य निर्माणका लागि शैक्षिक क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नु रहेको छ, यसले विद्यार्थीहरूलाई विभिन्न क्षेत्रमा पुग्नका लागि प्रेरणा दिने अपेक्षा गरेका छौं'- उहाले भन्नुभयो 'विशिष्ट व्यक्तिहरुबाट अतिथि कक्षा सञ्चालन भैसकेका छन् ।' अतिथि कक्षामा सार्वजनिक सेवा, सिप विकास, सामाजिक विकृति, बाल विवाह, लागूऔषध दुर्व्यसन, पेशा व्यवसाय लगायतका दर्जन भन्दा बढी विषयमा प्रत्येक विद्यालयका कक्षा ८ देखि १२ सम्म अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको लागि कक्षा सञ्चालन भइसकेका छन् । 'विद्यार्थीलाई किताबी ज्ञानभन्दा बाहिरको ज्ञान दिन शैक्षिक जागरणको अभियान सञ्चालन गरेका हौं, यस अभियानमा कुनै पनि क्षेत्रमा विज्ञता हासिल गरेको व्यक्तिले विद्यार्थीलाई पढाउने काम भएको छ'- उहाँले भन्नुभयो ।

'विद्यार्थीलाई समसामयिकदेखि राजनीतिक, प्रशासनिक लगायतका कुराको ज्ञान दिनका लागि विद्यालयमा अभियान सञ्चालन गरिएको छ, यस अभियानले विद्यार्थीलाई व्यवहारिक, नैतिकवान मात्रै होइन, सफलता प्राप्तिमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ'- उहाँले भन्नुभयो- 'विद्यार्थीलाई सामाजिक, शैक्षिक, प्रशासनिक, आर्थिक, उत्प्रेरणात्मक, स्वास्थ्य, कृषि, रोजगार, निर्माण, खोज, विज्ञान, वन तथा वातावरण, विपत् व्यवस्थापन, नैतिक शिक्षा, न्यायिक प्रक्रियालगायतका विषयमा विज्ञहरूबाट कक्षा सञ्चालन गरिएको छ । गाउपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भरतकुमार बलीले पाठ्यक्रममा उल्लेख भएका विषयवस्तु बाहेक अरु समसामयिक विषयमा विद्यार्थीलाई अतिथि शिक्षक मार्फत ज्ञान दिने गरिएको बताउनुभयो ।

यस पटक २५ वटा कक्षा मार्फत चारवटा विद्यालयका विद्यार्थीलाई ज्ञान प्रदान गरिएको बताउनुभयो । 'विद्यार्थीलाई पढ्नुपर्छ भन्ने भावनाको विकास गराउन पनि यस अभियानले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ'- उहाँले भन्नुभयो- 'विद्यार्थीमा सर्वाङ्गीण विकासका लागि नैतिक, व्यावहारिक ज्ञान सीपको आवश्यकता पर्ने भएकाले अभियानले महत्वपूर्ण भूमिका छ।' यही चैत ४ गतेबाट विद्यार्थीको वार्षिक परीक्षा भएकाले आजभोलि अतिथि कक्षा सञ्चालनको कार्य स्थगित गरिएको र शैक्षिक सत्र शुरु भएसँगै थप कक्षा सञ्चालन गरिने गाउँपालिकाले जनाएको छ ।

जिल्ला समन्वय र संघिय मामिला मन्त्रालयको मुल्यांकनमा उत्कृष्ट पालिका

कपुरकोट जागरण अभियान

कपुरकोट जागरण अभियान अन्तर्गत गरिने कार्यहरु

१. मौलिक संस्कृति, बाजा, नृत्य, संगीत परम्पराको संरक्षण अभियान ।
२. किसान, मजदुर, युवा, महिला र लक्षित वर्गमा क्षमता विकास कार्यक्रम
३. सबै प्रकारका विभेद र गलत सामाजिक प्रथा तथा संस्कारहरुको न्यूनीकरण गर्न विशेष कार्यक्रम
४. टोल विकास संस्था, सामाजिक संघ संस्था, बन उपभोक्ता समिति, खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति, अपाङ्ग, दलित र जनजातिहरुका संस्थाहरु, आमा समुह, युवा क्लव, बाल क्लवहरु लगायतका संस्थाहरुको शसक्तीकरण र आफ्नो गाउँ आफै बनाउ अभियानमा परिचालन
५. गरिवी न्यूनिकरण, बाल विवाह न्यूनिकरण, सकारात्मक सोचको विकास, मनोपरामर्श, करियर योजना र सिप विकासका लागि विविध कार्यक्रमहरु
६. पूर्ण सरसफाई उन्मूख पालिका, पूर्ण सुरक्षित आवास र खानेपानी, उज्यालो कपुरकोट, सरकारी शिक्षा र स्वास्थ्यको गुणस्तरमा सुधार, पूर्वाधार सुढृढीकरण कार्यक्रम
७. योजनावद्ध विकास, नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण, चुस्त, पारदर्शी सार्वजनिक सेवा र सेवा प्रवाहमा प्रविधिको अधिकतम उपयोग
८. कृषिमा न्यूनतम समर्थन मूल्य, उत्पादनमा आधारित कृषक उपदान, कृषि एम्बुलेन्स, कपुरकोट तरकारी बाण्ड र मूख्य बजारमा स्टल मार्फत बजारीकरण र कृषि मार्फत जीवनस्तर सुधार
९. सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक जनलेखा परिक्षण, सेवाग्राही र जनप्रतिनिधी विच अन्तर संवाद कार्यक्रम
१०. विकास निर्माण र सार्वजनिक स्थानहरुको संरक्षण, सम्वर्द्धनका लागि जनश्रम अभियान
११. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वडातहमा वितरण तथा जेष्ठ नागरिक उपचार कार्यक्रम र आयुर्वेदिक गाउँघर क्लिनिक र योग शिविर सञ्चालन अभियान
१२. युवाका लागि लोकसेवा कक्षा तयारी गाउँपालिका अध्यक्ष कप वडा अध्यक्षकप र राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड लगायतका विविध मेला महोत्सवमा खेलकुद प्रतियोगिता संचालन र खेलाडी प्रोत्साहन कार्यक्रम
१३. न्यायिक अभिमूखिकरण न्यायिक निरुपन वडा वडामा र मेलमिलाप कर्ताहरुको निर्माण र परिचालन अभियान ।
१४. कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुको क्षमता बिकास गरि सेवा प्रवाहको गुणस्तरमा सुधार अभियान
१५. धनवाङ स्वास्थ्य चौकीमा आधुनिक ल्यावको सञ्चालन चौविसै घन्टा आधारभुत सेवा र एम्बुलेन्स सेवाको कुशल व्यवस्थापन
१६. विद्यालय केन्द्रीत सिप विकास कक्षा मार्फत आधारभुत पुर्वाधार सुदृढिकरण अभियान
१७. विद्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरुमा विशेष सौन्दर्यकरण अभियान
१८. अध्यक्षसँग लक्षित वर्ग कार्यक्रम उपाध्यक्षसँग आमा दिदि बहिनी कार्यक्रम उपाध्यक्षसँग पोषण कोसेली वडा अध्यक्षसँग आमा दिदि बहिनी लगायतका विविध अभियानहरु

जागरण गीत सार्वजनिकरण

असल अभ्यासहरु

वडाबाटै सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण

❑ बुद्धि पुन

सल्यान, ९ साउन। सल्यानको कपुरकोट गाउँपालिकाले पहिलो पटक वडाबाटै सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्न शुरु गरेको छ। गाउँपालिकाभित्र रहेका अशक्त, ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला र अपांगता भएका व्यक्तिलाई मध्यनजर गर्दै सबै वडाबाट नै सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने कार्यको थालनी गरिएको हो। मंगलबार गाउँपालिकाको वडा नं. ५ बाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दै यस कार्यको थालनी गरिएको छ।

बैंकमा आउ-जाउ गर्दा अशक्त, ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला र अपांगता भएका व्यक्तिलाई सास्ती भएपछि गाउँपालिकाले वडाबाटै सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण शुरु गरेको हो। वडाबाटै सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापतको रकम पाउन थालेपछि लाभग्राही उत्साहित बनेका छन्। ग्रामीण भेगबाट बैंकमा भत्ता लिन जान निकै कठिन परेको बेला वडाबाटै भत्ता बुझ्न पाएपछि उनीहरुको मुहारमा खुशी झल्किएको हो। बैंकमा घण्टौंसम्म लाइन बसेर वृद्धभत्ता बुझ्दै आएका कपुरकोट गाउँपालिका-५ सिस्नेरीका ७१ वर्षीय लोकबहादुर रोका यस पटकको चौमासिकको भत्ता वडाबाटै बुझ्न पाउँदा निकै उत्साहित हुनुहुन्छ। 'निर्वाचनका बेला भोट माग्न आउँदा वृद्धभत्ता वडाबाट दिन्छौं भन्थे, त्यतिबेला विश्वास लागेको थिएन, अहिले भने निर्वाचनमा मतदातासँग गरेका प्रतिबद्धता अनुसार नै काम शुरु गरेकोमा निकै खुशी लागेको छ'- उहाँले भन्नुभयो- 'अब भत्ता बुझ्न बैंकमा जान नपरोस्।'

त्यस्तै कपुरकोट गाउँपालिका-५ डाँडागाउँकी ७४ वर्षीया उत्तिमा पुन पनि वडाबाट वृद्धभत्ता बुझ्न पाएपछि स्थानीय सरकार घर आँगनमै आएको जस्तो लागेको बताउनुभयो। 'भत्ता बुझ्नका लागि कपुरकोट बजारमा जानुपर्थ्यो, बूढेसकालको शरीर आउन जानै समस्या'- उहाँले भन्नुभयो- 'अहिले गाउँपालिका र जनप्रतिनिधिले ज्येष्ठ नागरिकको मनोभावना बुझेर होला वडाबाटै भत्ता बुझ्ने व्यवस्था गरेका छन्।' यसअघि कपुरकोट बजार पुगेर सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रकम बुझ्ने गरेकोमा वडामै सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाएपछि सबै लाभग्राही खुशी भएका छन्। गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भरतकुमार वलीले वडाबाट नै सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको काम वडा नं. ५ बाट भएको र यसै महिनाभित्र गाउँपालिका भित्रका छवटै वडा कार्यालयबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिने बताउनुभयो।

नागरिकको सहजताको लागि तीन वटा बैंकसँग सम्झौता गरेर भत्ता वितरण गर्न थालिएको हो। जसमा कपुरकोट गाउँपालिका-१ र २ मा ज्योती विकास बैंक, वडा नं. ३, ४ र ५ मा नेपाल इन्भेष्टमेन्ट मेघा बैंक र वडा नं. ६ मा कुमारी बैंकले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने छन्। नागरिकको समस्यालाई मध्यनजर गर्दै सहजताको लागि तीनवटा बैंक मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको व्यवस्था गरिएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष दुर्गाबहादुर पुनले बताउनुभयो। सामाजिक सुरक्षा भत्ता वडामै पाउँदा धेरैलाई राहत मिलेको र बैंकमा आएर लाइनमा बस्नुपर्ने बाध्यताको अन्त्य भएको उहाँको भनाइ छ। गाउँपालिकामा तीन हजार तीन सय १५ लाभग्राही रहेका छन्। ती मध्ये ज्येष्ठ नागरिक आठ सय ९० जना, एकल महिला चार सय ७१ जना, अपांगता भएका व्यक्ति एक सय १७ जना र बालपोषण पाउने बालबालिका एक हजार आठ सय ३७ जना रहेका छन्।

अध्यक्ष पुनले चुनावमा गरेको प्रतिबद्धता अनुसार नागरिकको सहजताको लागि वडा कार्यालयबाट नै सामाजिक सुरक्षाभत्ता वितरणको व्यवस्था मिलाइएको बताउनुभयो। वडाबाट नै भत्ता वितरण गर्दा लाभग्राहीको यातायात बापतको खर्च बचत हुने उहाँको भनाइ छ। 'पहिले भत्ता लिन बैंकमा जानुपर्थ्यो, एक लाभग्राहीको बैंकसम्म आउजाउ गर्दा सरदरमा २ सय ७५ रुपैयाँ खर्च भयो भने पनि एक वर्षमा ३६ लाख ४६ हजार रुपैयाँ बढी यातायातमा मात्रै खर्च हुन्थ्यो'- उहाँले भन्नुभयो।

मौलिक लोक कला संरक्षणमा जोड

❑ बुद्धि पुन

सल्यान, १५ कार्तिक। परम्परागत रुपमा चलन चल्तीमा रहेका मौलिक लोक कला संस्कृति दिनानुदिन लोप भइरहेको अवस्थामा सल्यानको कपुरकोट गाउँपालिकाले संरक्षण र सवर्द्धनमा जोड दिएको छ। पालिकाभित्र रहेका पुराना लोक संस्कृति पैंसेरी, सोरठी, झ्यांगा, साइलो जी, ठाडो भाका लगायतका लोक संस्कृति हराउँदै जान थालेको अवस्थामा गाउँपालिकाले लोक संस्कृति संरक्षणमा जोड दिएको हो।

एकातिर संस्कृति हराउँदै गएको र अर्कोतर्फ नयाँ पुस्तामा संस्कृति पुस्तान्तरण नहुँदा लोप हुन थालेकाले संस्कृतिको संरक्षण गर्ने र पुस्तान्तरण गर्ने कार्यमा जोड दिइएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष दुर्गाबहादुर पुनले बताउनुभयो। 'कपुरकोट गाउँपालिका लोक संस्कृतिमा धनी छ, यहाँ पुराना थुप्रै लोक संस्कृति छन् तर ती संस्कृतिको पहिचान र पुस्तारन्तरण हुन सकेको छैन'- उहाँले भन्नुभयो- 'संस्कृतिको संरक्षण गर्ने दायित्व पालिकाको भएकाले हामी लागिपरेका छौं।'

गाउँघरका ज्येष्ठ नागरिकहरुमा मात्र सीमित बनेका संस्कृति जर्गेनातिर स्थानीय सरकारले ध्यान केन्द्रित गरेको उहाँको भनाइ छ। 'पुरानो पुस्तासँगै पुराना संस्कृति पनि सकिने हो कि भन्ने चिन्ता छ, मेला, पर्व र सार्वजनिक उत्सवमा नाचिने नाचहरु हराउँदै गएका छन्, आधुनिक गीत/संगीत र प्रविधिका कारण युवापुस्ता संस्कृति संरक्षणबाट टाढा हुँदै गएका छन्'- उहाँले भन्नुभयो- 'लोक संस्कृति बचाउन मौलिक लोक कला प्रदर्शनी गरेका हौं।'

पुराना लोक संस्कृतिको सरक्षण एवं प्रवर्द्धन गर्नु स्थानीय सरकारको प्रमुख दायित्व भएकाले संरक्षणमा लागिपरेको अध्यक्ष पुनको भनाइ छ। 'मौलिक संस्कृति हाम्रा चिनारी हुन्, संरक्षणका लागि पालिकाले कपुरकोट कला साहित्य संरक्षण समिति नै बनाएको छ'- उहाँले भन्नुभयो। गाउँपालिकाभित्रका सबै वडा लोक कला र संस्कृतिले भरिपुर्ण रहेको उहाँको भनाइ छ। गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भरतकुमार वलीले लोक कला संस्कृतिको संरक्षणका लागि पालिकास्तरीय पुराना सोरठी, पैंसरी लगायतका नाच प्रदर्शन गरिएको बताउनुभयो। 'पुरानो पुस्ताले युवालाई संस्कृति हस्तान्तरण गर्न खोजे पनि अनिच्छुक हुँदा समस्या भएको हो, बेरोजगारीका कारण अधिकांश युवा विदेश गए, गाउँमा बस्नेले पनि सीप सिक्ने इच्छा देखाउँदैनन्'- उहाँले भन्नुभयो- 'संस्कृतिको संरक्षणका लागि भनेर सबै वडाको नाच प्रदर्शन गरिएको हो।'

उहाँले गाउँपालिकाका छवटै वडामा संरक्षण गरेर राखिएको पुराना लोक संस्कृतिको कालिका माध्यमिक विद्यालय कपुरकोटमा प्रदर्शन गरिएको बताउनुभयो। 'स्थानीयको उत्साहजनक सहभागिता थियो, सिक्ने र सिकाउने कार्यको भर्खर थालनी गरेका छौं'- उहाँले भन्नुभयो- 'केही युवापुस्तामा संस्कृति बचाउनुपर्छ भन्ने सोच पलाएको छ, केही लाग्नु पनि भएको छ।' वरिष्ठ लोक गायक तथा बाध्यवादक खर्कबहादुर बुढाले पुराना लोक कला संस्कृतिको लिपिबद्ध नगरेसम्म संरक्षण गर्न गाह्रो हुने बताउनुभयो। 'पुराना लोक संस्कृतिको लिपिबद्ध गर्न आवश्यक छ, अहिलेसम्म पुराना केही पुस्ताले सोरठी गीत गाउनुहुन्छ, तर पछिल्लो पुस्ताले जानेका छैनन्, त्यसैले गीत लेखेर लिपिबद्ध गर्नुपर्छ'- उहाँले भन्नुभयो- 'गीत बुझ्यो भने पनि नगाउन जान्ने हो, त्यही भएर यसमा सबैले चासो दिनुपर्छ।' लोक कला संस्कृतिको संरक्षणमा पालिकाले गरेको कार्य प्रशंसायोग्य रहेको उहाँको भनाइ छ।

कपुरकोट गाउँपालिका-५ रिमका मंगलसिंह सुनारले लोक कला संस्कृतिको संरक्षणका लागि गाउँपालिकाले गरेको काम राम्रो भएको बताउनुभयो। 'पहिले हामीले सोरठी नाच्यौं, तर बीचमा सोरठी नाच्ने नै मान्छे पुगेनन्, गाउँमा कोही भएनन्, केही वर्ष हामीले सोरठी नाच्न छोड्यौं, अहिले फेरि शुरुवात गरेका छौं, जतिसक्दो चाँडो पुस्तान्तरण गर्ने सोच बनाएका छौं'- उहाँले भन्नुभयो। सो अवसरमा झण्डै एक दर्जन लहरे, सोरठी लगायतका नाच प्रदंशन गरिएको थियो। कार्यक्रममा सहभागी सबै नाचलाई नगदसहित प्रमाणपत्रले सम्मान गरिएको थियो। कार्यक्रममा एकल लोक गीत र एकल नृत्य प्रतियोगिता राखिएको थियो। एकल लोक गीतममा अनिता पुन प्रथम, पार्वती पुन द्वितीय, दिलमाया घर्ती तृतीय र दिलकुमारी विक सान्त्वना हुनुभएको छ। यस्तै एकल नृत्यमा यमुना पुन प्रथम, सिम्रन आरसी द्वितीय, रिता घर्ती तृतीय र भावना बोहरा सान्त्वना हुनुभएको छ।

एकिकृत कृषि बिकास कार्यक्रम

- कृषि एम्बुलेन्स संचालनको तयारी
- न्युनतम समर्थन मुल्य कोष र उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यबिधि बनाएर कार्यान्वयनको तयारि
- कपुरकोटको बेमौसमि तरकारी ब्राण्डिङ र ठुला शहरमा स्टल स्थापना तयारि
- कपुरकोट हाटबजारमा चिस्यानकेन्द्र र सधै खुल्ला हुने बजारको लागि संरचना बन्दै
- ३ ठाउँमा एकीकृत हाटबजार र कृषक चौतारी को तयारी
- बिषादि न्युनिकरणका लागि बिशेष अभियान संचालन
- कपुरकोट कृषि मिनिल्याब र कृषक परामर्श केन्द्रको स्थापना भएर बैसार्ख देखि सुरु हुने
- कृषकहरुको निशुल्क दुर्घटना बिमा गर्ने तयारि

कठिनाइ र समस्याहरु

- नेरास्यता र नकारात्मक सोच
- समाजमा ब्याप्त पुजिकेन्द्रित सोच
- कमजोर र निराश जनशक्ति
- प्रतिबद्दताको अभाव
- खुट्टा तान्ने प्रबृत्ति
- असिमित आबश्यकता र आकांक्षा तर अप्रयाप्त स्रोत

कुनै जिज्ञासा ?????

अन्त्यमा

- नव बर्ष २०८१ को पावन अबसरमा तपाईहरु सबैमा हार्दिक मंगलमय सुभकामना ब्यक्त गर्दछु । धन्यबाद !!!